

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

19 Eylül 2012

Sayı: B.13.2.SGK.0.65.03.05.19-4/610/ 16359159
Konu: İzmir Milletvekili
Ahmet Kenan TANRIKULU'nun
(7/8280) Esas No'lu
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18/06/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-72398 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Kenan TANRIKULU'ya ait 7/8280 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya dair cevabi bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK:
Cevap yazısı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET KENAN TANRIKULU'YA AİT 7/8280 ESAS
NO'LU SORU ÖNERGESİNE CEVAP

Ülkemize göç eden soydaşlarımızın iskanı ve buna bağlı olarak vatandaşlığa alınmaları ile ilgili yasal düzenlemelerden, yalnızca Bulgaristan'dan gelen soydaşlarımızla ilgili (2510) 5543 sayılı İskan Kanununun geçici 1'inci maddesinin (5) inci fıkrasında "zorunlu göçe tabi tutulma" ifadesi kullanılmış ve buna göre geldikleri ülkelerdeki hizmetlerini borçlanarak emekli olmalarına imkan verilmiştir. Gerek Bulgaristan'dan gelen soydaşlarımız, gerekse iskan yasaları gereği kendi istekleri ile ülkemize geldiği belirtilen ve iskan edilen Afgan Ahıska, Kırım Türkleri ve diğer Türk soylu olanlarla ilgili istatistiki bilgi mevcut değildir.

8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı "Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkındaki Kanun" un; geçici 6 ncı madde hükmü ve 06/11/2008 tarihli ve 27046 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yurtdışında Geçen Sürelerin Borçlandırılması ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik" in geçici 2 nci maddesine göre zorunlu göçe tabi tutulduktan sonra Türk vatandaşlığına geçenlerin, geldikleri ülkedeki hizmetlerini borçlanabilmeleri için;

a) 01/01/1989 tarihinden 08/05/2008 tarihine kadar geldikleri ülke tarafından zorunlu göçe tabi tutulmuş olmaları,

b) Zorunlu göçten sonra Türk vatandaşı olup, Türkiye'de ikamet ediyor olmaları,

c) 01/07/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre bağlanan aylıklar dahil olmak üzere sosyal güvenlik Kuruluşlarından gelir veya aylık almamaları,

ç) Geldikleri ülkedeki çalışma sürelerini belgelendirmeleri,

d) Borçlanma için yazılı istekte bulunmaları,

şartları aranmaktadır.

Söz konusu düzenleme ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere zorunlu göçe tabi tutulanların haktan yararlanabilecekleri öngörülmüş ise de, ülkemize gelen soydaşlarımızın iskanı ve buna bağlı olarak vatandaşlığa alınmaları ile ilgili yasal düzenlemelerden, yalnızca Bulgaristan'dan gelen soydaşlarımızla ilgili (2510) 5543 sayılı İskan Kanununun geçici 1'inci maddesinin (5) inci fıkrasında "zorunlu göçe tabi tutulma" ifadesi kullanılmıştır. Bu nedenle, borçlanma hakkında yalnızca Bulgaristan zorunlu göç nedeniyle gelen soydaşlarımız faydalanabilmektedir.

Bulgaristan dışındaki diğer ülkelere göç ederek, Türk vatandaşlığına geçenlerle ilgili iskân yasalarında (örneğin Afgan Türkleri için 2641 sayılı Kanunun 1' inci maddesi, Ahıska Türkleri için 3835 sayılı Kanunun 1' inci maddesi) ise bunların kendi istekleri ile ülkemize geldikleri belirtildiğinden, bu soydaşlarımızdan Türk vatandaşlığına geçenlerin, söz konusu yasal düzenlemeden faydalanmalarına imkan bulunmamaktadır.

5543 Sayılı İskan Kanun'unda değişiklik yapılması hakkında Kanun çıkarma ve mevcut Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi veya bu Kanuna yeni maddelerinin eklenmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi yetkisinde bulunduğundan, 3201 sayılı Kanunda, düzenleme yapılmasına ilişkin Kurumca yapılacak işlem bulunmamaktadır.

Sosyal güvenlik sistemleri ülkelere göre değişiklik göstermekle birlikte, konusunu bütün ülkeler için ortak sayılabilecek kurallar oluşturur. Bu kurallar ILO'nun 102. Sayılı Sözleşmesinde yer almaktadır. Sözleşmeye göre sosyal güvenliğin konusu başlıca 9 riskle ilgilidir. Bu riskler hastalık, analık, iş kazası, meslek hastalığı, ölüm, işsizlik ve aile yardımları, yaşlılık ve maluliyettir. Söz konusu riskler, kişilerden alınan primler ile karşılanmaktadır. Bu itibarla Türk sosyal güvenlik sistemine dâhil olan ve maruz kalacağı

riskler karşılığı prim ödeyenler ancak Türk sosyal güvenlik sisteminin sağlayacağı sosyal güvenlik yardımlarından faydalanabilirler. Türk sosyal güvenlik sistemine dâhil olmayıp ilerde maruz kalacakları riskler karşılığında prim ödemeyenlere aylık bağlanması söz konusu olmayacaktır. Açıklanan nedenlerle yurtdışından ülkemize göç eden gerek sosyal güvenlik sistemine dâhil olmayan gerekse borçlanma yoluyla hizmet satın alma hakkı olmayanların Türk sosyal güvenlik sisteminden yararlanması mümkün değildir.